

PAGINA 11

KWARTAALBLAD VAN DE 11.11.11-BEWEGING

4

10/2010

Waarom
ik **OP STRAAT**
kom voor **11.11.11**

Waar gaat het
GELD
van **11.11.11**
naartoe?

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

EDUCATIECEL: Marjan Cauwenberg,
Bart Demedts en Eddy Maes
BELEIDSDIENST: Jean-Pierre De Leener,
Rudy De Meyer en Marc Maes
ZUIDCEL: Kris Vanslambrouck en Marleen Vos

CONCEPT EN REALISATIE:

Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:

Luk Dombrecht

DRUK:

Druk In De Weer, Gent

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:

Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:

11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:

11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Pastorijstraat 40, bus 7,
3530 Houthalen-Helchteren
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 4, E 102, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 53 of 02 536 11 33
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Alles goed?

De voorbije weken ben ik zelden aangesproken met het doordeweekse 'alles goed?'. Ik kan mijn grijsgedraaide plaat met 'veel te druk' en andere flauwe klaagzangen nauwelijks nog afspelen.

'En, tevreden van de Wachtnacht?' is nu de geijkte formule bij elke ontmoeting. Tja, wat kan een mens anders zijn dan tevreden?

Niet minder dan 15.000 mensen kwamen er op af. Imposanter dan in mijn stoutste dromen stond daar een wachtende massa, met alleen maar stilte als klankversterking. Een plein vol geconcentreerde verontwaardiging. Dit was een krachtig orgelpunt van het maandenlange mollenwerk in alle uithoeken van het land. En ik was op slag verlost

van mijn lege Sint-Pieterspleinvrees.

'En, tevreden van de VN Millenniumtop?' is de volgende vraag. Neen. Mensen die weten dat je geen wereldschokkende dingen moet verwachten van dergelijke feestjes, antwoorden genuanceerder.

Maar wie nu vergeefs wacht op voldoende eten, onderwijs, medische hulp, drinkbaar water ... kreeg opnieuw geen antwoord. Of in elk geval niet het goede antwoord. En ik denk niet dat het een troost is dat 150 staatshoofden naar New York afzakten en ontzettend veel dure woorden spendeerden aan de o zo onaanvaardbare armoede. Feit is dat de aanpak zal blijven wat hij was: ondermaats. Wat we misschien wel bereikt hebben met onze mobilisatie en alle andere wereldwijde acties, is dat de Millenniumdoelstellingen in de volgende jaren de maatstaf zullen blijven. De vrees bestond dat ze onder de mat zouden geveegd worden, zoals vele andere nobele plannen van de VN. Dat is niet gebeurd.

En het moet gezegd, België maakte, bij monde van de heren Leterme en Michel, een goede beurt. Ze hebben een lans gebroken voor een belasting op muntransacties en steun toegezegd aan de conferentie van de Minst Ontwikkelde Landen.

'En nu?' zal je vragen. Niet getreurd, uitdagingen genoeg. In Centraal-Afrika kan veel veranderen als kleine boeren meer steun krijgen. We moeten onze tanden blijven zetten in die belasting op muntransacties. In een aantal invloedrijke hoofden is die frank nu toch gevallen. En met de opwarming van het klimaat staat het mes ook op de eigen keel. Kop in het zand is hier geen optie. Nu nog de juiste aanpak.

Enfin, het blijft heel druk, maar verder alles goed. Dank u.

BART DEMEDTS

Niet te missen in deze Pagina 11

• Kan da nie wa rapper! p. 4

• Is de boodschap aangekomen?
De Wachtnacht in New York p. 6

• Indonesië, zwart van de steenkool p. 13

"Belgische chocolade moet kindvriendelijk"

Oxfam-Wereldwinkels doet meer dan het verkopen van fairtradeproducten. Haar campagne 'Kindslavernij lust ik niet' focust op de uitbuiting van kinderen in de cacao-teelt in West-Afrika. Daarover vertelt Marieke Poissonnier, beleidsmedewerkster grondstoffen op de politieke dienst.

Marieke Poissonnier (links) en haar collega Eline Demey stapten op 30 juni naar het Vlaams Parlement met meer dan 30.000 handtekeningen voor chocolade zonder kinderarbeid. FOTO OXFAM WERELDWINKELS, YEL

Waarom die campagne rond kindslavernij in de cacao-teelt?

Marieke Poissonnier. Op de cacao-plantages in West-Afrika werken meer dan 100.000 kinderen onder de ergste vormen van kinderarbeid. Daarmee bedoelen we veel te zware, ongezonde en onveilige arbeid, tot kindslavernij en zelfs kinderhandel. Daarom wil Oxfam-Wereldwinkels met deze campagne zowel de bedrijven, de overheid als de consument bewustmaken, en aanzetten om te kiezen voor kindvriendelijke chocolade. België als chocoladeland zou het voortouw moeten nemen om een krachtig beleid te voeren tegen de uitbuiting van kinderen. Jammer genoeg is de meeste chocolade in onze winkelrekken nog steeds voor een groot stuk door kinderhanden gemaakt onder erbarmelijke omstandigheden. Met deze campagne benadrukken we dat fairtradechocolade wel kindvriendelijk is. Want fair trade verbiedt de ergste vormen van kinderarbeid, en biedt tegelijkertijd een antwoord op de oorzaak ervan, nl. de extreme armoede. Dat doen we door minimumprijzen te garanderen aan de cacao-boeren en een premie uit te reiken aan de coöperatieven.

Bescherm de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) de kinderen niet?

Marieke. De IAO bepaalt het internationaal juridisch kader voor kinderarbeid en maakt ook een onderscheid tussen toegestane kinderarbeid en de ergste vormen van kinderarbeid, zoals kindslavernij. Dat kinderen in Afrika hun steentje bijdragen aan het gezinsinkomen en van jong af aan leren hoe ze cacao telen, is heel normaal. Maar de IAO heeft conventies opgesteld om de ergste vormen van kinderarbeid

tegen te gaan. Veel landen hebben die ondertekend, ook de belangrijkste cacao-producerende landen, Ghana en Ivoorkust. In de praktijk echter ondernemen deze landen weinig om de ergste vormen van kinderarbeid ook daadwerkelijk tegen te gaan.

Welke concrete acties hebben jullie al ondernomen?

Marieke. Bij de aanvang van de campagne in februari lanceerden we een verzoekschrift naar het Vlaams Parlement. Met 15.000 handtekeningen zouden we recht hebben op een hoorzitting. Alle wereldwinkels gingen heel actief op zoek naar die handtekeningen. Op 30 juni konden we dan ook met meer dan 30.000 handtekeningen naar het Vlaams Parlement stappen. Intussen hebben we er meer dan 50.000! Ook ngo's, vakbonden en een heleboel bekende Vlamingen schaalden zich achter onze campagne-eisen. Op 7 oktober, tijdens de Week van de Fair Trade, hebben we onze hoorzitting gekregen, waar we onze beleidsvoorstellen op de politieke agenda hebben kunnen zetten.

Wat hopen jullie te nog te bereiken met de campagne?

Marieke. Op federaal niveau vragen we samen met onze Waalse collega's van Oxfam-Magasins du Monde een transparant beleid rond waardig werk en meer aandacht voor fairtradeproducten in alle openbare aanbestedingen. Ook stappen we naar de grote bedrijven met de vraag om meer fairtradeproducten aan te bieden. Op die manier is het voor de consument nog makkelijker om voor kindvriendelijke chocolade te kiezen.

MARJAN CAUWENBERG

- www.oxfamwereldwinkels.be
- www.kindslavernijlustikniet.be

Komt het ooit nog goed in Congo, Rwanda en Burundi? De bevolking van die landen wil wel. Ze moeten alleen de nodige hefbomen krijgen. Zoals investeringen in de landbouw en steun aan de plattelandsonwikkeling. Meteen ook de thema's van de 11.11.11-campagne van dit jaar.

PEANUTS VOOR LANDBOUW

Als je iets wil doen aan armoede en honger in Centraal-Afrika, dan moet je volop inzetten op de landbouw. De grote meerderheid van de mensen (70 tot 90 %) leeft immers op het platteland. Je zou dan denken dat er heel wat overheidsgeld naar de landbouw gaat. Niets is minder waar. Voor Congo gaat het over 0,7 % van het overheidsbudget, voor Burundi over 3,6 % en in Rwanda bedraagt het 6,4 %. Ook internationale organisaties en donoren als België en de Europese Unie dragen hierin een verantwoordelijkheid. Ze zetten onvoldoende in op een ontwikkeling van het platteland.

VRIJWILLIGERS SCHRIJVEN EEN BRIEF

In de najaarscampagne gaat 11.11.11 verder op het elan van *De Wachtnacht*. De Millenniumdoelstellingen gelden ook voor de regio van de Grote Meren. Onze politici moeten daar volop investeren in de landbouw: 15 % van de totale Belgische ontwikkelingsamenwerking. Daarover schrijven we een open brief aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking. Vrijwilligers adopteren een letter en geven hem zo letterlijk en figuurlijk meer gewicht. (zie www.11.be/comite)

BART DEMEDTS

 • www.11.be/campagne

METTEZ L'AGRICULTURE AU PREMIER PLAN EN RD CONGO

Met deze affiche voeren de Congolese partners campagne, maar dan wel in de 18 verschillende talen die het land rijk is.

Actie aan de Grote Meren

Voor het eerst loopt de 11.11.11-campagne ook in Afrika, en wel in Congo, Rwanda en Burundi. Een unieke samenwerking met onze partners uit die landen.

Documentaire

Om hun campagne te onderbouwen, lieten de partners uit de regio een documentaire maken over de situatie van de landbouw in de drie landen. Daarin stellen ze ook hun aanbevelingen voor. De documentaire wil vooral de politieke verantwoordelijken aansporen om in hun beleid meer aandacht te hebben voor de ondersteuning van de familiale landbouw. Maar via radio en tv hopen de organisaties ook steun te vinden bij de publieke opinie. Daarnaast maken de lidorganisaties van de partners gebruik van de film om de lokale organisaties te informeren.

Voor groot publiek ...

De Congolese partners kozen voor een massacommunicatie op zijn Congolees met 750 pagnes, 1.200 T-shirts, 1.000 posters, 110 banners van 6 meter lang en kleine stickers. Zo proberen ze in het straatbeeld te komen. Daarnaast voorzien ze ook advertenties en redactionele bijdragen in enkele kranten. In Burundi start op 19 oktober een campagneweek met de overhandiging van een eisenbundel aan het parlement in Bujumbura. Daarvoor zullen de partners zoveel mogelijk lokale boerenorganisaties mobiliseren. Er is ook een specifieke vorming voor journalisten om hen meer vertrouwd te maken met de plattelandsproblematiek.

11.11.11-campagne op maat van **PARTNERS** in Centraal-Afrika

“We zijn heel blij dat de 11.11.11-campagne van dit jaar echt rekening houdt met de prioriteiten van de mensen om wie het gaat”, onderlijnt Aymar Nyenyezi trots. Als contactpersoon met de partners uit de regio ziet hij het als een kleine overwinning van de partners.

Aymar Nyenyezi was nauw betrokken bij het overleg tussen 11.11.11 en de partners in Congo, Rwanda en Burundi dat in 2008 van start ging. Een soms moeizaam proces, blijkt uit het gesprek met Aymar.

Bij 11.11.11 stond de realisatie van de Millenniumdoelstellingen centraal. Was dat ook zo bij de partners?

Aymar Nyenyezi. Voor ons kwamen die Millenniumdoelstellingen uit de lucht gevallen. We zagen niet echt de band met de prioriteiten op het terrein. In Centraal-Afrika is vrede de absolute prioriteit. Op dat punt is er nu vooruitgang, al is het nog heel broos.

Daarna gaat het over eten voor de bevolking. De eerste doelstelling, armoede halveren, sluit daarbij aan. Voor ons is de ontwikkeling van de landbouw daarbij essentieel, want 80 % van de bevolking haalt daar haar inkomen uit. Onze eerste prioriteit is eten voor de bevolking en dus de familiale landbouw.

Hoe verliep dat overleg tussen 11.11.11 en de partners?

Aymar. Het gesprek was in het begin omzeggens onmogelijk wegens de sterke culturele verschillen. 11.11.11 vertrekt vanuit een globale visie, terwijl de noden van onze mensen *immédiat* zijn. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de prijs van het zaaigoed en de kwaliteit ervan. We spraken niet dezelfde taal en de uitgangspunten verschilden heel hard. De campagne houdt nu wel goed rekening met de prioriteiten van de plaatselijke bevolking. Alleen zo is een gezamenlijke werking mogelijk. Anderzijds hebben de partners veel geleerd van 11.11.11 op het vlak van campagnevoeren.

Wat is er dan zo anders voor jullie in deze campagne?

Aymar. Vooral resultaatgericht werken, het uitwerken van een strategie om stap voor stap op je doel af te gaan, is ons onbekend. De partners en hun lidorganisaties organiseren wel acties, maar te veel los van elkaar. Nu werkten we een campagne uit in functie van een resultaat en naar gelang van de omstandigheden passen we onze strategie aan. We leerden ook aandacht te hebben voor de politieke kant van de problematiek, het beleid proberen te beïnvloeden.

EDDY MAES

Aymar Nyenyezi: “In een eerste fase verliep dat overleg heel moeilijk. 11.11.11 vertrekt vanuit een globale visie, terwijl de noden van onze mensen ‘immédiat’ zijn. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de prijs van het zaaigoed en de kwaliteit ervan.”

FOTO EDDY MAES

... tot lobbywerk

In Rwanda zal de campagne minder publiek verlopen. Daar voert de overheid een grondige hervorming door van de landbouwsector, de ‘Green revolution’. Per regio krijgen de boeren een bepaald gewas toegewezen. Ze moeten samenwerken in coöperatieven en grotere landbouwpercelen bewerken. Monocultuur gaat in tegen hun eeuwenoude traditie om verschillende gewassen op één veld te telen, om bij tegenvallende oogsten toch nog over eigen reserves te beschikken. Via informele en directe contacten met die lokale overheden zullen de partners de problemen van de ‘Green revolution’ aankaarten. Ze sporen de bevolking aan om gebruik te maken van de mogelijkheden om hun problemen te bespreken met de lokale bestuurders. Daarnaast vroegen de partners aan een Rwandese expert om een evaluatie te maken van de nieuwe landbouwpolitiek.

Kan da nie wa rapper!

Ken je de rap van de Grote Meren nog niet? Dan wordt het hoog tijd dat je op de website eens een kijkje neemt, want deze rap is een voltreffer. Met een mengeling van soucouso en rap spoort Steven van Gool in een docu-clip de politici aan om rapper werk te maken van de landbouw in Centraal Afrika.

• www.11.be/rap

De Wachtnacht Is de boodschap aangekomen?

15.000 mensen gaven op de Wachtnacht van 11 september de wereldleiders een duidelijke boodschap: jullie moet ervoor zorgen dat de Millenniumdoelstellingen gehaald worden. Wat was hun reactie?

FOTO TINEKE D'HAESSE

WEINIG OF GEEN EXTRA TOEZEGGINGEN

Onze videoboodschap is goed aangekomen. De Belgische politici begrepen maar al te goed hoe belangrijk we het verwezenlijken van de Millenniumdoelstellingen vinden. We namen de videoboodschap ook mee naar New York. De spot werd getoond op het einde van de demonstratie van de *Global Actions Against Poverty* aan het Lincoln-centre in Manhattan. Het filmpje kwam ook, met de nodige uitleg, op de site van de verbindingdienst tussen de Verenigde Naties en de ngo's.

Maar bracht het ook wat op? Heeft de VN-top tenminste voor een beetje vooruitgang gezorgd?

Afgemeten aan wat het had moeten zijn om in 2015 dicht bij de Millenniumdoelstellingen te eindigen,

was de top absoluut onvoldoende. De eindtekst is grotendeels een herbevestiging van vroegere engagementen, weinig of geen extra toezeggingen. En nieuwe concrete maatregelen zitten er al helemaal niet in. Het speciaal initiatief van VN-secretaris-generaal Ban Ki Moon voor gezondheidszorg voor moeder en kind ging een beetje in die richting, met beloftes voor zowat 10 miljard dollar per jaar in de komende jaren. Dit soort fondsen wordt echter te vaak gevuld met geld uit bestaande potjes. Of de beloftes worden helemaal niet ingelost. Geen reden genoeg om de top bij de successen in te delen.

ONGELIJKHEID WEGWERKEN

Toch is de top een politiek signaal dat de Millenniumdoelstellingen voorlopig weer op de politieke agenda staan. Tenslotte moesten heel wat belangrijke staats- en regeringsleiders willens nillens hun lade nog eens opentrekken. President Obama kondigde er bijvoorbeeld een verandering van het VS-ontwikkelingsbeleid aan. Wij vonden de speech van Obama niet indrukwekkend, maar onze VS-collega's waren dolenthousiast.

In de tekst zitten ook enkele belangrijke elementen die we in de opvolging kunnen gebruiken. Meer dan in 2005 is er nu sprake over *rechten*. Het wegwerken van ongelijkheid wordt meer erkend als een belangrijk element in het halen van de ontwikkelingsdoelstellingen.

- www.11.be/millenniumdoelstellingen
- blog.wachtmee.be

Campagne Wacht mee in cijfers

- De wachtboxen reisden **176** keer naar festivals, jaarmarkten, concerten, schoolfeesten ...
 - Bijna **11.000** mensen namen een wachtfilmpje op (in een wachtbox of via de website).
 - Tijdens *De Wachtnacht* stonden **15.000** mensen op het Sint-Pietersplein in Gent voor de opname van de videoboodschap.
 - De videoboodschap is al meer dan **5.000** keer bekeken op Youtube.
 - De burgemeesters van **197** Vlaamse gemeentes ondertekenden de motie 'De tijd dringt'.
 - Aan de *Wake Up*-wedstrijd namen **17** jongerenverenigingen deden mee.
- De winnaar was het filmpje *Laat het niet aan onze kinderen* van Aurélie Vansevernant, Hannelore Geysels en Anabelle Roose.

Gender komt meer aan bod. En de internationale vakbondskoepel ITUC is blij dat de tekst nu wel verwijst naar arbeid en sociale bescherming. Ook al blijven de bewoordingen vaag. En met wat goede wil vind je nog een aantal aanknopingspunten die we de komende jaren in het politiek werk kunnen gebruiken.

Conclusie: heel veel hangt af van de opvolging en de druk die wij en andere groepen op het beleid kunnen (blijven) zetten.

BELGIË LAAT VAN ZICH HOREN

De Belgische delegatie maakte in New York een goede beurt. Vooral de speech van premier Leterme in het side event over de minst ontwikkelde landen (MOL) was sterk. België zegde er 400.000 euro toe voor het ondersteunen van de voorbereiding van de VN-conferentie voor de MOL volgend jaar. De premier verdedigde bij elke interventie op de top de belasting op munttransacties (ook voor ons de absolute priori-

teit). En minister Michel kreeg een grote rol in het side event over innoverende financiering van ontwikkeling, waar de belasting op munttransacties ook al het gespreksonderwerp was. België op een VN-top, met uitgesproken standpunten en concrete initiatieven, het is ooit anders geweest. Nu ook liefst nog thuis het huiswerk verder afmaken, en hopen dat de nieuwe regering even warm loopt voor de Tobintaks en de minst ontwikkelde landen.

Je hebt het begrepen. Met één Wachtnacht zijn de schaapjes niet op het droge. Ook de komende jaren blijft het alle hens aan dek.

RUDY DE MEYER

Minister van Ontwikkelingssamenwerking Michel bekijkt samen met Bogdan Vanden Berghe de videoboodschap van De Wachtnacht. Ook Europees president Van Rompuy, premier Leterme, minister van Buitenlandse Betrekkingen Van Ackere en een aantal partijvoorzitters kregen de video te zien. Daarna vertrok hij naar New York.

FOTO ELINE STRIK

30.000 handen in de lucht

Claire, Klaas Gerard en zoon Kamiel: "Onze zoon Kamiel had een wacht-filmpje laten opnemen en heeft ons overgehaald om naar hier te komen. Zelf staan we ook zeker achter de Millenniumdoelstellingen en vinden we dat het tijd wordt om er werk van te maken. We kunnen niet blijven wachten. Hopelijk komt er vandaag veel volk en zullen ze in New York luisteren naar onze boodschap."

Hans (links), Pandora en Gerda Verstedden: "Wij hebben te veel, terwijl anderen te weinig hebben. Pandora is opgevoed met 11.11.11 en is zelf actief in verschillende organisaties. Ze heeft ook al wat armoede gezien in Zuid-

Amerika. We vinden de Wachtnacht een tof initiatief en hét medium om veel mensen te bereiken. Geweldig dat hier zoveel jonge mensen zijn."

De Wachtnacht: een serieuze boodschap, maar ook veel enthousiaste en hoopvolle mensen. Enkele reacties.

Charlotte Vandaele en Ness Vanthoumout: "De Millenniumdoelstellingen liggen ons na aan het hart, dus vonden we het belangrijk hier te zijn. We vinden het heel tof dat de Noord-Zuidbeweging zoiets organiseert. Er wordt altijd veel geklaagd, maar hier hangt een positieve sfeer. Werken aan een betere wereld mag toch ook plezierig zijn, hé! Trouwens ook fantastisch dat de drank fairtrade is, en het afval wordt gesorteerd. En ja, natuurlijk geloven we er ook in dat de politieke wereldleiders zullen luisteren naar onze boodschap!"

Greet, Toni, Sarah en Elias Bautmans:

"Wij hebben met Sarah een mooie kroon geknutseld met alle Millenniumdoelstellingen, al moeten we toegeven dat we geen tijd meer hadden voor de achtste. Zo willen we dit ook meegeven aan onze kinderen. Zelf geef ik les Nederlands aan buitenlandse

kinderen, en op die manier heb ik al schrijnende verhalen gehoord. We vonden het daarom belangrijk hier te zijn voor de videoboodschap voor de Millenniumdoelstellingen. Hopelijk zal het de wereldleiders eindelijk aanzetten tot actie."

Waardig werk staat nu op de politieke agenda

FOTO TINEKE D'HAES

Op 7 oktober, de Internationale dag voor Waardig Werk, sloten ngo's en vakbonden hun gemeenschappelijke campagne af. Maar ze blijven op dit thema hameren, vertelt ons Andre Kiekens, algemeen secretaris van Wereldsolidariteit.

Ngo's en vakbonden blijven ijveren voor waardig werk wereldwijd. Daarom was de kreet om aandacht voor eerlijke arbeidsvoorwaarden voor iedereen zeker niet de laatste kreet. Het VBO en het federale parlement kunnen nog bezoek verwachten.

Hoe kijk je terug op de campagne?

Andre Kiekens. Ik ben zeer tevreden over de campagne. In de eerste plaats omdat we heel wat doelstellingen behaalden. Voor we met onze campagne begonnen, werd nauwelijks gesproken over waardig werk. Nu is het erkend als belangrijke hefboom in de strijd tegen armoede en het halen van de Millenniumdoelstellingen. Zowel de Noord-Zuidbeweging, de bedrijven als de politiek hebben begrepen dat om op een duurzame manier aan ontwikkeling te doen, we moeten inzetten op waardige werkomstandigheden en respect voor de arbeidsrechten. Daarnaast ben ik ook erg gelukkig over de geslaagde samenwerking met onze partners, diverse ngo's en alle vakbonden. Ik geloof dat het ook de noord-zuidbeweging heeft versterkt.

partijen waardig werk in hun programma opgenomen. In 2009 keurde het federale parlement een resolutie goed. Al die zaken bewijzen dat het concept 'waardig werk' zijn plaats heeft gekregen in het hele discours rond internationale solidariteit. De financiële crisis maakte het moeilijker om in bedrijven campagne te voeren. Anderzijds heeft ze onze stelling bewezen dat werk een impact heeft op armoede.

Heeft die resolutie al tot veranderingen in arbeids- en milieunormen geleid?

Andre. De 24 aanbevelingen van de resolutie realiseer je natuurlijk niet op één jaar tijd. Het is onze verantwoordelijkheid om de politici hier regelmatig aan te herinneren. Maar we zetten toch stappen in de goede richting. Op basis van de resolutie zijn bijvoorbeeld de BLEU-akkoorden (zie kader) geblokkeerd door het parlement. Ook in het ontwerp van de nieuwe wet op ontwikkelingssamenwerking is waardig werk stevig verankerd naast gender, kinderrechten, milieu en klimaat. Belangrijk is dat we het hebben kunnen maken tot een politiek issue en er een consensus is dat waardig werk een leidraad moet zijn voor het politieke handelen.

Op welke terreinen zie je vooruitgang?

Andre. Zowel de Vlaamse, Waalse als de Brusselse regering hebben in hun beleidsverklaringen waardig werk wereldwijd opgenomen. Ze erkennen de band tussen internationale handels- en investeringsakkoorden en arbeidsrechten. Bij de laatste federale verkiezingen hadden heel wat

Hoe staat het op internationaal vlak?

Andre. Ik geloof echt dat er iets aan het veranderen is. De harde neoliberale visie moet het afleggen voor een meer sociaal discours, waarin men is gaan inzien dat duurzame ontwikkeling niet kan zonder goed sociaal overleg. Het toegenomen belang van de IAO

• www.waardigwerk.be

"Waardig werk heeft een volwaardige plaats gekregen in het ontwikkelingsdenken"

ANDRE KIEKENS, ALGEMEEN SECRETARIS WERELDSOLIDARITEIT

is hiervan het beste voorbeeld. Ondersteund door een sterke internationale campagne *Decent Work*, *Decent Life* en vele nationale campagnes, heeft de IAO een plaats gekregen op bijvoorbeeld de G20 en kan daardoor meer haar stempel drukken op de besluitvorming. Al in 2005 onderschreven de VN unaniem de Waardig Werk Agenda en kreeg die een plaats in de Millenniumdoelstellingen. En in verschillende Europese beleidsdocumenten is er aandacht voor waardig werk.

Bestaat er nu een wettelijk kader voor waardig werk?

Andre. We werken aan voorstellen waarbij bedrijven verplicht worden om in hun jaarlijkse rapportering te vermelden onder welke arbeidsomstandigheden ze produceren. Dat is niet evident. Op Europees vlak is men alleszins volop bezig een regelgeving uit te werken rond de labelling in de textielindustrie over de afkomst van de stoffen. Zo staat de deur toch al een beetje open voor een labelling over de sociale en ecologische omstandigheden waarin de productie gebeurt.

Wat vinden de partners in het Zuiden van de campagne?

Andre. Voor onze partners in het Zuiden betekende het enorm veel dat hun vakbondsstrijd internationale erkenning krijgt, door onze campagnes op nationaal en internationaal vlak. Arbeidsrechten lijken voor ons misschien evident, maar voor hen is het een strijd op leven en dood, soms letterlijk. Bij recente acties voor een beter loon van arbeiders in de textielindustrie in Bangladesh werden mensen vervolgd en gevangen gezet. Doordat werknemers in het Zuiden zich meer bewust worden van hun rechten, worden ook de vakbonden er sterker. Kijk maar naar de recente stakingen in de auto-industrie in China, of de textielindustrie in Cambodja.

Hoe gaat het verder na de campagne?

Andre. We blijven op dit thema verder hameren. De politieke werkgroep rond waardig werk blijft bestaan als permanente werkgroep. Die zal de dossiers en de politieke agenda opvolgen en blijven druk uitoefenen op de verschillende instanties. Onder meer zal ze erop toezien dat de engagementen, goedgekeurd in de resolutie vorm krijgen in concrete regelgeving. Ook de vakbonden blijven meewerken. Dat is essentieel omwille van hun expertise. Op de Internationale dag voor Waardig Werk zullen wij blijven activiteiten organiseren.

MARJAN CAUWENBERG

Voorlopig geen investeringsakkoord met Colombia

Colombia is zowat het gevaarlijkste land ter wereld voor vakbondsmensen. Volgens het jaarlijkse verslag van het Internationaal Vakverbond zijn in 2009 maar liefst 48 vakbondsleden vermoord. 60 % van de moorden op vakbondsleden in de wereld vinden plaats in Colombia. Deze rauwe realiteit weerhield België er niet van om op 4 februari 2009 een investeringsakkoord te ondertekenen met Colombia. Erger nog, de op zich al zeer beperkte clausule over het respect voor arbeidsrechten die België gewoonlijk in dit soort akkoorden opneemt, bleek behoorlijk afgezwakt. Nu zijn de Vlaamse en Waalse regering na de verkiezingen van 2009 wel ingegaan op de eisen van de campagne *Waardig Werk* om in alle internationale akkoorden een punt te maken van het respect voor arbeidsrechten. Vakbonden en ngo's confronteerden beide regeringen dus met deze woordbreuk en zetten hen onder druk om op hun stappen terug te keren. In maart erkenden beide regionale regeringen hun misstap en beslisten ze de ratificatieprocedure voor het investeringsakkoord met Colombia op te schorten.

MARC MAES

Conventie voor huisarbeiders in de maak

De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) houdt jaarlijks een conferentie in Genève, waarop ze overheden, werkgevers en werknemers uitnodigt. Hier worden nieuwe internationale regels voor arbeid uitgetekend, en schendingen van arbeidsrechten besproken en veroordeeld. Nieuw op de IAO-conferentie van juni 2010 was de commissie die zich boog over een internationale regelgeving van *domestic work*.

Wereldwijd werken er miljoenen vrouwen als huispersoneel in vaak mensonwaardige omstandigheden. Wereldsolidariteit en ACV namen deel aan deze commissie en ijverden voor een goede internationale regelgeving voor deze kwetsbare groep werknemers. Naast Bart Verstraeten en Thiru Yovel van Wereldsolidariteit, Pia Stalpaert van ACV-Voeding en Diensten, namen ook vertegenwoordigers van partnerorganisaties deel aan deze commissie. Zo ook Jeanne Devos en enkele collega's van de *National Domestic Workers Movement* uit India. Na heel wat lobbywerk werd het doel bereikt: er komt zowel een conventie als een aanbeveling over *domestic work*. De concrete uitwerking daarvan zal op de IAO-conferentie van 2011 gebeuren. Dit is op zich al een belangrijke overwinning in de strijd voor waardig werk voor de miljoenen vrouwen die als huispersoneel aan de slag zijn.

NELE COSYNS

De 11.11.11-campagne staat of valt met de inzet van haar 20.000 vrijwilligers. Saskia gaat deur-aan-deur, Geert verkoopt appelen, Kristien verkoopt aan het station en Valerie organiseert mee filmavonden en een Waardig Werkwandeling. Waarom zetten ze zich in voor 11.11.11, vroeg Eddy Maes.

Met een plezante groep op stap voor **11.11.11**

FOTO GOLDSCHTEIN

“Mensen aanspreken ligt me wel”

De 45-jarige Brusselse Kristien De Henau woont al een tijdje in Gent en engageert zich nu al drie jaar voor 11.11.11. Enkele mensen uit de buurt spraken haar aan. Of ze geen zin had om iets te doen voor 11.11.11. “Op dat moment waren de kinderen al iets groter, de jongste was 4 jaar, en toen heb ik ‘ja’ gezegd.”

Sindsdien staat Kristien op de vrijdagmiddag van het campagne-weekend in de gang van station Gent Dampoort. Samen met nog enkele vrijwilligers en enkele grotere kinderen verkoopt ze het

campagnemateriaal van vier uur in de namiddag tot de meeste pendelaars weg zijn. “De sfeer is vlot en gemeedelijk. Ofwel kennen de mensen 11.11.11 en dan is het ja of nee. En als ze de campagne niet kennen, geven we wat meer uitleg. Die verkoop loopt wel goed. Ik doe dat graag omdat ik gewoon ben om met mensen om te gaan. Maar ik kan me goed voorstellen

dat sommige

mensen dat niet

zien zitten, hoewel ze misschien even overtuigd zijn. Het moet een beetje in je natuur liggen.”

Ondertussen verkoopt Kristien ook op een woensdagochtend aan de ouders van de lagere school van haar kinderen. En ze stond met de wachtbox in het Gentse Astridpark. Haar motivatie haalt ze uit haar bekommernis voor de toestand in de wereld. “Maar ik ben daar heel realistisch in. Onze wereld is ook thuis, met zijn dagdagelijkse bekommernissen. Daar moet ook tijd en ruimte voor zijn.”

FOTO TEEN CRUYTJANS

WAAR GAAT HET GELD VAN 11.11.11 NAARTOE?

Vorig jaar klokke de opbrengst van de campagne af op bijna 5,7 miljoen euro.

Na aftrek van de werkingskosten bleef iets meer dan 4,7 miljoen euro over.

Daarvan gaat 25 % gaat naar educatief en politiek werk (zie ook p. 12).

Drie kwart van de netto-opbrengst gaat naar 11.11.11-partners in het Zuiden en naar lidorganisaties van 11.11.11:

- 22 % voor de 11.11.11-partners in het Zuiden
- 53 % naar programma's van lidorganisaties of samenwerkingsverbanden.

Voor organisaties als Broederlijk Delen en Vredeseilanden (elk 286.934 euro) of Oxfam-Wereldwinkels (150.299 euro) betekent dit een aanzienlijke steun, maar ook kleinere organisaties steunen we in hun werk. Zo ontvangt CDI Bwamanda 62.472 euro en Bevrijde Wereld 87.170 euro.

“Mensen stapje voor stapje bewust maken”

Valerie Vanhoutte uit Sint-Eloois-Winkel is 32 jaar, net bevallen van haar eerste kindje en begeleidt de energiesnoeiërs Zuid-West-Vlaanderen van BND Kortrijk vzw. Ze heeft twee grote passies: Noord-Zuid en het milieu.

Kort na haar studies kwam Valerie in contact met de verantwoordelijke van het plaatselijk 11.11.11-comité. Die was ijverig op zoek naar nieuw, jong bloed. Valerie zag het wel zitten om mee te werken met 11.11.11, maar niet met de financiële actie. Daar moest het bestaande comité maar verder voor zorgen. De ‘jongeren’, die ondertussen al met zes zijn, wilden zich vooral inzetten voor sensibiliserende activiteiten. Zo organiseerden ze enkele jaren een filmavond met een Noord-Zuidthema waar ze ook wereldwinkelproducten aanboden. Ze zijn wat blij dat er telkens zo’n 120 geïnteresseerden op af kwamen. Vorig jaar werkten ze, samen

met het bestaande 11.11.11-comité een Waardig Werk Wandeling uit. Zo’n 200 wandelaars namen er aan deel. “Als je telkens nieuwe mensen wat informatie kan meegeven en inzicht bijbrengen, dan is zo’n activiteit voor mij geslaagd.”

En deze bezige bijtjes zitten niet stil, want nu al werken ze aan de voorbereiding van een grootse activiteit in 2011 met een tentoonstelling en kunstwerken over de Millenniumdoelstellingen. Ze willen het tijdig uitwerken om zeker de scholen bij het project te betrekken.

Valerie vindt het vooral tof om met een gezellige groep activiteiten uit te werken en zo ook dieper in te gaan op de Noord-Zuidthematik.

“Soms weegt het wel om na je werk nog de deur uit te moeten voor vergaderingen en activiteiten”, vertelt Valerie, “maar het contact met mensen die je liggen en samen activiteiten uitwerken, compenseert dat. Bovendien vind ik alleen geld storten niet echt bevredigend. Ik wil iets diepers.”

“Politici een geweten schoppen”

Geert Reynaert uit Zulte is 44 jaar en verkoopt al negen jaar appels voor 11.11.11. Samen met 14 andere ploegen verzetten ze elke jaar zo’n 2,5 ton appels tijdens hun deur-aan-deur-actie.

De appels koopt het plaatselijk comité tegen een gunstige prijs bij een plaatselijke groothandelaar in verpakkingen van 2 kg. Elke ploeg bestaat uit minstens één volwassene en kinderen uit het vijfde en zesde leerjaar. Geert doet de appelverkoop samen met zijn vrouw, hun kinderen en enkele kinderen uit de buurt. Na de verkoop komen de medewerkers samen om af te rekenen en hun verhaal te doen bij een kop warme soep en een belegde boterham. “Het is goed om je verhaal kwijt te kunnen aan andere verkopers over de positieve reacties, om te zien dat de verkoop goed liep, maar ook als je de deur tegen je neus hebt gekregen. Dat is belangrijk.”

Omdat Geert nogal actief is in de gemeente, sprak het plaatselijk comité hem aan om mee te werken aan de deur-aan-deurverkoop. Ondertussen vertegenwoordigt hij 11.11.11 in de gemeentelijk raad voor ontwikkelingssamenwerking. “Ik voel me bevoorrecht om in het Noorden te wonen en ik vind het dan ook normaal dat

we proberen iets te doen aan de leefomstandigheden van de mensen in het Zuiden. Onze politici zouden dat meer moeten beseffen. Ik vind het goed dat 11.11.11 hen probeert een geweten te schoppen.”

“Ik kan ginder niet helpen, dus doe ik het hier”

Saskia Debrouwere, een 32-jarige lerares uit Gullegem, groeide als het ware op met 11.11.11. Als kind ging ze elk jaar mee met haar ouders met de deur-aan-deur-actie. Dat deed ze tot haar 12 jaar.

Zeven jaar geleden nam Saskia de draad terug op. Een kennis sprak haar aan om mee te werken en sindsdien is ze één van de meer dan 60 straatmedewerkers. Die nemen elk één tot twee straten, of een gedeelte van een lange straat en gaan van deur tot deur de omslagen of de overschrijvingen ophalen. ‘s Zondags brengen ze dan hun resultaat samen in het gemeentelokaal. Het comité zorgt voor een gezellige sfeer met een hapje en een drankje. Ze tellen samen het opgehaald geld en het is altijd spannend om te zien of de opbrengst meer of minder is dan het jaar ervoor. “De bekommernis voor het Zuiden heb ik thuis meegekregen. Dat ik zo iets kan bijdragen, vind ik prima. Ik ga niet alles achterlaten om ginder te helpen. Maar als ik hier iets kan doen waar ik achter sta, dan doe ik dat met plezier.” Saskia kan zich goed terugvinden in de aanpak van 11.11.11 die probeert de sociale waarden in het Zuiden op te krikken, op te komen voor een waardig bestaan en vooruitgang probeert te realiseren op wetgevend vlak. “De druk op beleids mensen is heel belangrijk”, vindt Saskia. Al is het niet altijd eenvoudig om de thema’s van 11.11.11 kort uit te leggen. “Mensen willen soms een antwoord in drie zinnen, en dat is niet altijd gemakkelijk.”

FOTO LUK DUBRECHT

FOTO DIRK PEETERS

"Investeren in politiek werk rendeert in het Zuiden"

Een brief van Van Rompuy, een rapport van de OESO ... Allemaal documenten om mij duidelijk te maken dat het politiek werk van 11.11.11 loont. En ik moet zeggen, algemeen secretaris Bogdan Vanden Berghe is goed opgewarmd voor de komende 11.11.11-actie.

Al enkele jaren werkt 11.11.11 met programma's. Hoe werkt dat?

Bogdan Vanden Berghe. Sinds 2004 gaat 53 % van de netto-opbrengst van de campagne naar programma's van lidorganisaties en samenwerkingsverbanden. Daarmee ondersteunen we de programma's, de plannen van onze lidorganisaties. Dat geeft meer mogelijkheden voor een werking op langere termijn. En we stimuleren ook samenwerking. Een onafhankelijke commissie van specialisten onderzoekt die programma's. Ze bekijkt zowel de inhoud ervan als de financiële structuur. De leden van de commissie doen dat vrijwillig ondanks hun druk bezette agenda. We zijn hen daar heel dankbaar voor, want met hun beoordelingen en hun adviezen dragen ze bij tot de verhoging van de kwaliteit van de Noord-Zuidbeweging.

Een belangrijk deel gaat naar politiek werk hier en niet rechtstreeks naar het Zuiden.

Bogdan. Een kwart van de opbrengst besteden we aan educatief en politiek werk. We doen dat ook op vraag van onze partners in het Zuiden, en ze weten heel goed waarom. Een voorbeeld: de 0,7 %. We hebben tientallen jaren op deze belofte blijven hameren en we plukken daar nu de vruchten van. In volle crisis blijft de regering het groeipad naar de 0,7 % aanhouden. Bij de bespreking van de begroting van 2010 schreef toenmalig premier Van Rompuy ons een brief om dat uitdrukkelijk te bevestigen. Die begroting voorziet een stijging van 96 miljoen euro tegenover 2009, terwijl België de twee jaar ervoor al 438 miljoen meer uitgaf

voor ontwikkelingssamenwerking. Het gaat hier over een veelvoud van wat we met 11.11.11 inzamelen!

Dat is positief, maar wordt dat geld ook goed besteed?

Bogdan. Dat is een terechte vraag en we blijven dat strikt opvolgen. 11.11.11 kreeg dit jaar zelfs internationale erkenning voor haar rol als waakhond van de Belgische officiële ontwikkelingssamenwerking. Die kreeg in 2005 van de OESO een heel slecht rapport. Nu was er opnieuw zo'n onderzoek en de commissie was zeer geïnteresseerd in onze analyse. Minister Michel kreeg een behoorlijk goed rapport. En de commissie moedigt in het rapport uitdrukkelijk 11.11.11 aan om haar lobbywerk verder te zetten. We werken dus niet alleen aan een verhoging van de middelen maar ook aan een kwaliteitsvolle besteding ervan.

Het moet ook deugd doen dat de Tobintaks nu zo duidelijk op de politieke agenda staat.

Bogdan. Het doet bijzonder deugd om te merken dat België – samen met Frankrijk en Japan – op de VN-conferentie een voortrekkersrol opnam voor deze belasting op financiële transacties. Dat is het resultaat van jaren volgehouden werk samen met Broederlijk Delen en FAN. We moeten ons goed realiseren dat het hier niet alleen over bijkomende middelen voor ontwikkeling gaat, maar ook over het vermijden van ontwrichtingen van landen door muntspeculatie. We gaan dus in de goede richting, maar ook hier is het pleit nog niet gewonnen.

EDDY MAES

 • www.11.be/opbrengst

"Tientallen jaren hebben we op de 0,7 % blijven hameren en daar plukken we nu de vruchten van"

BOGDAN VANDEN BERGHE

Steenkool geen oplossing voor Indonesië

FOTO KRIS VANSLAMBOUCK

Indonesië worstelt met een ernstig tekort aan elektriciteit. Daarom besloot de regering enkele jaren geleden om resoluut in te zetten op steenkool. Dat kan alleen leiden tot een toename van de CO2-uitstoot en is dus geen goede keuze, vindt 11.11.11-partner Jatam.

De vraag naar elektriciteit stijgt de laatste jaren enorm in Azië. De toenemende ontginning van steenkool neemt daardoor alarmerende proporties aan. In Indonesië is steenkool de snelst groeiende brandstof met een jaarlijkse groei van bijna 13 %. Om de economie te doen groeien is de winning van natuurlijke hulpbronnen voor de overheid de meest winstgevendende manier. Het land is bijvoorbeeld de belangrijkste exporteur van steenkool naar onder meer China, Europa en India. De meeste daarvan komt uit Oost- en Zuid-Kalimantan.

WEL STEENKOOL, GEEN ELEKTRICITEIT

De overheid houdt geen rekening met de enorme impact van die steenkoolmijnen op mens en milieu. Onze partner Jatam voert daarom al jaren actie tegen het liberale beleid om grote multinationals mijnconcessies te verlenen zonder duidelijke regels. Zij noemt dat 'ontwikkelingsagressie', een beleid dat de basisrechten van haar bevolking met de voeten treedt en ervoor kiest om hun toekomst letterlijk te verbranden. De mijnontginning is geen zegen voor Kalimantan. Jatam stelde al ontelbare schendingen van de mensenrechten vast. Vaak wordt de lokale bevolking zonder enig overleg uit haar huizen gezet en verliest ze haar landbouwgronden. In 2008 schoot de politie op demonstranten die hun land terug opeisten. De armoedecijfers in Kalimantan blijven schrikbarend. Omdat de meeste mijnarbeiders uit dorpen buiten de

regio komen, blijft de werkloosheid torenhoog. Bovendien hebben heel wat dorpen nog steeds geen stroom. Slechts 610 van de 1.410 dorpen in Oost-Kalimantan zijn voorzien van elektriciteit. In het zuiden wachten nog duizenden families op elektriciteit.

PARTNERS IN ACTIE

Ook het milieu lijdt onder de explosieve groei van steenkoolmijnen. Het drinkwater en de rivieren zijn op grote schaal vervuild met stookolie en het waswater van steenkool. De vissers verliezen hierdoor hun inkomsten. Op verschillende plaatsen zijn overstromingen inmiddels een normale verschijning. Bovendien is steenkool goed voor 37 % van de globale CO2-uitstoot. Het is de meest vervuilende fossiele brandstof. In september organiseerde Jatam samen met andere organisaties uit Indonesië en de Filipijnen een grootscheepse *toxic tour* om de solidariteit tussen de getroffen te versterken en het concept van klimaatrechtvaardigheid te promoten.

KRIS VANSLAMBOUCK

- tckctck.org
- www.jatam.org
- www.11.be/klimaat

Klimaatcoalitie in actie

Op **zondag 28 november** komt de Klimaatcoalitie op straat om druk te zetten op de volgende VN-klimaatconferentie in Cancún, Mexico. De Klimaatcoalitie eist dat de wereldleiders dringend vooruitgang maken in de vermindering van de CO2-uitstoot en het financieren van klimaatoplossingen in ontwikkelingslanden. Dat kan alleen door fossiele energie zoals olie, gas en steenkool te vervangen door hernieuwbare bronnen.

11.11.11 en klimaat

11.11.11 publiceerde een document over de stand van zaken rond de internationale klimaatfinanciering. Je kan het downloaden op www.11.be/klimaat of bestellen bij info@11.be.

"Elk jaar origineel uit de hoek komen"

Aan inspiratie geen gebrek in het 11.11.11-comité van Ledegem-Sint-Eloois-Winkel. Jong en oud vormen er een ontzettend gemotiveerd en dynamisch team. Met een aanstekelijk enthousiasme kunnen ze uren vertellen over de talrijke originele en creatieve activiteiten die ze elk jaar organiseren.

Joke Devos: "Elk jaar stuurt het comité een brief naar de leiding van de jeugdverenigingen die stoppen. Toen ik stopte met de Chiro kreeg ik ook zo'n brief in de bus, en omdat ik op zoek was naar een nieuw engagement, ben ik erin gestapt. We merken wel dat het steeds moeilijker wordt om jongeren te betrekken. Wij organiseren wel

jaarlijks activiteiten voor kinderen en jongeren, zoals een quiz, de voorleesmiddag, de voetbalwedstrijd ... Ooit deden we workshops in een doorschuifstelsel. Dat concept is overgenomen door de scholen."

Fempje Lefebvre: "Ik ben verantwoordelijk voor de financiën. Ook heb ik een tijd in de provinciale stuurgroep gezeten. En ik zorg voor de positieve energie in de groep. Maar eigenlijk doen we zowat alles samen. We hebben geen voorzitter. Voor al onze verschillende activiteiten hebben we wel werkgroepen, maar in de praktijk zit meestal het hele comité in elke werkgroep. Nu zitten we allemaal samen om onze quiz voor te bereiden."

Dakkie Vandekerckhove: "Vorig jaar organiseerden we *Vreemde tafels*. Vijftien buitenlandse koks gingen koken bij gezinnen thuis. Aan elke tafel konden ongeveer tien mensen aanschuiven. Ze wisten op voorhand niet waar of wat ze gingen eten. Tijdens de maaltijd konden de gasten praten met de kok over zijn land, en we deden ook een kleine quiz over de campagne. Dit was een absoluut succes en we bereikten een compleet ander publiek."

Martine D'hondt: "Ik ben de ancien van de groep, al meer dan 30 jaar zit ik in dit 11.11.11-comité. Vroeger deden we enkel de stratenactie, nu hebben we tal van activiteiten. 11.11.11 is intussen een vaste waarde in het dorp. Wat me blijft drijven is de overtuiging dat we samen structureel iets kunnen veranderen. Ons comité is een mix van jonge en iets minder jonge mensen. We hangen enorm goed aan elkaar en vullen elkaar aan. Dat maakt ons een sterk team."

MARJAN CAUWENBERG

FOTO: LUK DOUBRECHT

Carlos Delefortrie: "Onze activiteiten doen we altijd met een kwinkslag. Geen serieuze preken, wel heel visueel en vluchtig. We merken dat dit het beste aanslaat. Naast onze vaste activiteiten verzinnen we elk jaar iets nieuw. Met de watercampagne organiseerden we een zwemmarathon, we hebben eens 'gekampeerd tegen onrecht'. In feite is ons comité soms te creatief. We hebben zoveel ideeën dat we onszelf wel eens moeten intomen."

Miriam Vandewalle:

"Ik ben geen lid van het comité, maar vertegenwoordig hier de ongeveer 60 losse medewerkers op wie het comité steevast kan rekenen. Elk jaar in februari gaat het comité samen op weekend. Daar ben ik de kok. Dat weekend verstevigt echt wel de band in de groep."

breed • uit

'WAPENLAND', PROJECT VOOR SECUNDAIRE SCHOLEN Marc Hendrickx en Dirk

Dobbeleers schreven een spannend verhaal over een Vlaamse jongen die in Colombia belandt wanneer zijn pa er een computernetwerk vervangt. Hij ontmoet een Nasa-indiaanse en beleeft met haar een heel avontuur. Gesteund door Amnesty International en Broederlijk Delen behandelt *Wapenland* mensenrechten, ontheemding, milieumisbruik en de Millenniumdoelstellingen. Het informeert en activeert met een jeugdboek, een theaterstuk, een mini-expo, een themalied, een 3D-computergame, een website, weblog en een pedagogisch dossier. Subsidies van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking, Vlaamse

Overheid en Nationale Loterij houden de uitkoopsom erg laag: € 450. Boekingen via promo@etaproducties.be of 03 226 42 00.

www.wapenland.be

TERUG NAAR SCHOOL: NIET VOOR KLEUTERS IN HET ZUIDEN? Sinds mei voert

Plan België een campagne om de aandacht te vestigen op het belang van kleuteronderwijs in het Zuiden. De Belgische en internationale ontwikkelingssamenwerking besteedt hier nauwelijks aandacht aan. In ontwikkelingslanden volgt 64 % van de kinderen geen kleuteronderwijs. Hierdoor missen 187 miljoen kinderen essentiële ontwikkelingskansen. De vroege kindertijd is immers cruciaal voor de ontwikkeling van elk kind. Investerings in het lager en middelbaar onderwijs kunnen veel beter renderen als kinderen reeds lang voor de leeftijd van 6 jaar voldoende gestimuleerd worden en naar school gaan. Belgische en internationale donoren moeten kleuteronderwijs daarom integreren in hun beleid.

www.planbelgie.be

FOTO WOUTER VAN VEEBEEREN - PLAN

VREDESEILANDEN ZORGT VOOR EERLIJKE RIJST IN DE SUPERMARKT Sinds kort

vind je pakjes Max Havelaar gelabelde rijst uit Benin in de rekken van Colruyt, Okay en Spar. Vredeseilanden zorgde voor de contacten en de goede samenwerking met twee boerenorganisaties uit Benin. Ze bracht hen in contact met Groep Colruyt en rijstimporteur Boost Nutrition. Eind 2006 liepen twee medewerkers van het rijstproject in Benin stage bij Colruyt en bij Boost. Met hun kennis motiveerden ze de rijstboeren om de kwaliteit van hun rijst te verbeteren. Daarna volgde een Belgisch bezoek aan Benin met o.m. Jef Colruyt en Boerenbondvoorzitter Piet Vanthemsche. De delegatie bekeek de hindernissen voor de boerenfamilies in Benin om een goede prijs te krijgen voor hun rijst. En vooral hoe een Belgische supermarkt duurzame handelsrelaties kan aanknopen met familiale boeren en boerinnen.

www.vredeseilanden.be

FOTO JELLE GONSSUS - VREDESEILANDEN

Ivoriaanse boeren beter af met **FAIR TRADE**

Ivoriaanse cacao- en koffieboeren bundelden hun krachten in de coöperatieve Kavokiva. Zo kunnen kleine producenten een antwoord bieden op de gebrekkige en vaak corrupte infrastructuur. Fair Trade gaf hen nog een duwtje in de rug.

FOTO TINEKE D'HAES

DUURZAME ONTWIKKELING

De Cooperative Agricole Kavokiva de Haut Sassandra (CAKHS) verenigt 7.000 Ivoriaanse koffie- en cacao producenten. Daarvan voldoen er 5.871 aan de fairtradenormen. De organisatie zet zich in om de sociale en economische situatie van haar leden te verbeteren. Dat doet ze door de cacao- en koffieproductie te ondersteunen en te commercialiseren. Kavokiva is sinds 2004 door FLO gecertificeerd voor eerlijke handel. Ze wil zo bijdragen tot economische en sociale ontwikkeling. Het FLO-systeem voert regelmatig controles uit naar het respect voor het milieu en naar de arbeidsomstandigheden.

FAIR TRADE BRENGT VOORUITGANG?

Kavokiva betekent letterlijk 'laten we ons verenigen'. Kavokiva beheert voor de kleine boeren de hele keten, van het veld tot de haven, zonder tussenhandelaars. Zo kan ze hogere prijzen bedingen. De coöperatieve heeft vrachtwagens en een magazijn. Kavokiva zit ook in het Fairtrade systeem (de FLO of Fairtrade Labelling Organisation). Daarmee krijgt ze voorfinanciering van haar klanten en kan ze lenen bij ethische banken. De boeren zijn bovendien verzekerd van een minimumprijs voor hun koffie en cacao. Daarbovenop krijgt de organisatie een premie voor de algemene diensten van de coöperatieve. Kavokiva heeft ook aandacht voor het milieu. Al 400 leden schakelden over naar biologische landbouw. Door de cacaobomen jaarlijks te vernieuwen en meststoffen aan te kopen met de Fairtrade premie kunnen de boeren dezelfde grond langer bewerken. Dat vermindert de druk om delen van het regenwoud te gaan ontginnen.

SCHOOLTJE DANKZIJ FAIRTRADEPREMIE

Een ander probleem is de terugval van de sociale dienstverlening. Onder druk van de Wereldbank en het IMF moet de staat afslanken. Scholen en gezondheidscentra zijn te ver en te duur. Ook vervuild drinkwater en hiv/aids zijn problemen waarmee veel boerenfamilies kampen. Kavokiva richtte 'passerelle'-schooltjes op, die minder schoolgeld vragen en dicht bij huis zijn. Met de fairtrade premie zorgt de coöperatieve voor schoolmateriaal en het loon van de leraar. Onderwijs is niet alleen goed voor de ontwikkeling, het is ook een afdoend middel tegen de ergste vormen van kinderarbeid. Met de premie heeft de coöperatieve ook waterputten opgewaardeerd en geeft ze voorlichtingssessies over hiv/aids. In een klein gezondheidscentrum krijgen de leden basisgezondheidszorg.

MARJAN CAUWENBERG

• www.kavokiva.net